

Parasjat ha Sjawoea



KI TISA

Sjemot 30: 11 tot 34: 35

De Eeuwige geeft Mosje opdracht om een volkstelling te houden en daarbij iedereen die ouder is dan 20 jaar een halve sjekel te laten betalen voor het onderhoud van het Misjkan. Hij krijgt ook de opdracht om een koperen wasbekken te laten maken, het met water te vullen en in het Misjkan neer te zetten, zodat de priesters zich kunnen wassen voordat ze het altaar naderen. Bovendien moet hij een speciale olie laten bereiden voor de inwijding van de voorwerpen en het meubilair in het Misjkan. Dit moet uitgevoerd worden onder toezicht van Betsalel en Oholiav. De Eeuwige geeft het volk de opdracht Sjabbat na te leven. Hij noemt het 'een teken van het verbond voor altijd'. Dit alles zegt de Eeuwige tegen Mosje op de berg Sinai. Daarna geeft Hij de stenen tafelen, met daarop de mitswot, aan Mosje.

Maar het volk dat beneden aan de berg wachtte, is ongeduldig geworden omdat het zo lang duurt voordat Mosje naar beneden komt. Ze vragen Aharon om voor hen een gouden kalf te maken dat ze kunnen aanbidden en Aharon stemt toe. Hij verzamelt al het goud en maakt een gouden kalf. Het volk brengt offers aan het gouden kalf en danst eromheen.

De Eeuwige vertelt Mosje, die nog op de berg is, wat er beneden gebeurt en dat Hij het volk zal vernietigen en de nakomelingen van Mosje tot een groot volk maken. Mosje pleit voor het volk en herinnert de Eeuwige aan de belofte die Hij gedaan heeft aan Avraham, Jitschak en Jaakov en dat daarom het volk gespaard zou moeten worden.

Daarna gaat Mosje naar beneden, ziet het gouden kalf en gooit de stenen tafelen kapot. Mosje vernietigt ook het gouden afgodsbeeld. Hij verzamelt degenen die niet deelgenomen hebben om zich heen en de overblijvenden worden gedood. Hij vraagt de Eeuwige opnieuw het volk niet te verlaten. De Eeuwige geeft Mosje opdracht 2 nieuwe stenen tafelen uit te hakken en opnieuw de berg te beklimmen. Mosje blijft 40 dagen en nachten op de berg. Wanneer hij naar beneden komt met de nieuwe stenen tafelen straalt zijn gezicht zo intens dat hij het met een sluier moet bedekken.

Commentaar

Ki Tisa betekent letterlijk vertaald: 'Als je opneemt' nl. als je de hoofden van de individuele Israëlieten telt en refereert aan de volkstelling.

Opdracht: Zoek in de Tanach de uitkomst van de telling. (Sjemot 38: 26)

Rabbi Mordechai Katz suggereert dat het betalen van een halve sjekel benadrukt dat ieder individu in zichzelf niet compleet is, maar dat pas kan worden in de context van de gemeenschap. Een ander commentaar vertelt dat dit het bedrag was dat ieder van de 10 broers kreeg nadat Josef verkocht was (10 gerahs).

De shekaliem werden gebruikt voor het onderhoud van het Misjkan. Later werd dit ook ingevoerd voor het onderhoud van de tempel en nog later om de rabbinale colleges te subsidiëren.

Parasjat ha Sjawoea



Op de eerste dag van de maand Adar werd deze 'belasting' opgehaald (in een schrikkeljaar op de eerste dag van Adar II).

Vraag: Gebeurt dit nog steeds, misschien in een wat andere vorm?

Opdracht: Wat was Aharon's verdediging voor zijn rol in de gebeurtenis? (Sjemot 32). Werd Aharon gestraft? Kijk in de Tanach of je iets hierover kunt vinden. Geef je mening hierover.

Opdracht: Vóór Mosje, werden ook Noach, het verhaal van de zondvloed (Beresjiet 6: 9 e.v.) en Awraham, de vernietiging van Sedom en Gemonra (Beresjiet 18: 17 e.v.) geconfronteerd met een dreigende vernietiging van mensen door de Eeuwige. Vergelijk hun reacties met die van Mosje in deze parasja.

Vraag: Mosje's gezicht straalde toen hij de berg afdaalde. Weet je welke vergissing in de vertaling van 'karan or ' (wat stralend betekent) is gemaakt? Kun je een bekende kunstenaar uit de middeleeuwen noemen die dit ook laat zien?

Vraag: Is er een verschil in betekenis tussen 'Misjkan' en 'Mikdasj'?